

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین عالی مطرح شد

راه پیوستن به یاران حضرت مهدی ^{عج} با آموزه‌های حسینی

احمدی خیمه عزای ابا‌عبدالله‌الحسین(ع)مرسه‌ای برای تربیت یاران حق و آمادگی برای نصرت امام‌زمان(عج)است. حقیقت عاشورا به ما می‌آموزد در نبرد دیرینه حق و باطل، پیروزی نهایی از آن جبهه ایمان است و این شور حسینی، راهی روشن به سوی شعور مهدوی و درک الزامات ظهور می‌گشاید. در روزگاری که فتنه‌ها و تقابل‌های تمدنی به اوج خودرسیده،شناخت دقیق جبهه باطل و بازخوانی وظایف فردی در جبهه حق، ضرورتی است که می‌تواند هر مؤمنی را از حاشیه‌به‌متن یاریگری ولی‌خدا‌بیاورد. برای تبیین دقیق‌تر این موضوع، با حجت‌الاسلام والمسلمین مسعودعالی‌به گفت‌وگوپرداختم.

■ شناخت ریشه‌های دشمنی با جریان نبوت در طول تاریخ
حجت‌الاسلام عالی با تبیین تقابل همیشگی میان جبهه حق و باطل خاطر‌نشان می‌کند:درمقابل جریان انبیا که در رأس آن‌ها وجود مقدس پیامبر اکرم(ص) قرار دارد ورسالت بزرگ جهانی‌سازی دین را بر عهده گرفته است، دشمنانی سرسخت و قسم‌خورده صف‌آرایی کرده‌اند. خداوند متعال در آیه ۱۱۲ سوره انعام می‌فرماید در مقابل هر پیامبری، دشمنی از شیاطین جن و انس قرار داده‌شده‌است. در رأس شیاطین جن، ابلیس قرار دارد و در میان شیاطین انس، یهود به عنوان سخت‌ترین دشمن مؤمنان معرفی شده‌است. همچنین در آیه ۸۲ سوره مائده می‌خوانیم «لَتَجِدَنَّ أَشْدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا». این قوم لجوج و نژادپرست در طول تاریخ با تکیه بر ثروت‌های نجومی و ابزارهای قدرت، علم و رسانه، همواره در مسیر فساد و جنایت‌گام برداشته‌اند.

وی با اشاره به روحیه خودبرتربینی این جریان معارض می‌افزاید: یهود خود را فرزندان و عزیز کرده‌های خدا می‌پنداشتند وبر این باور بودند که حتی اگر گناه کنند، آتش دوزخ جز چند روزی به آن‌ها نخواهد رسید.این نگاه‌نژادپرستانه تا جایی پیش رفت که آن‌ها را به پیامبرکشی واداشت. امام حسین(ع) در روایتی تکان‌دهنده می‌فرمایدبنی اسرائیل در یک روز ۷۰ پیامبررا کشتندو گویی هیچ انتقافی نیفتاده‌است و به‌زندگی روزه‌روز خود ادامه دادند. آن‌ها حتی با وجودشناخت دقیق از ویژگی‌های پیامبر خاتم(ص)که در کتاب‌هایشان آمده بود، به محض اینکه دیدندایشان با منافع و عقایدنژادپرستانه آن‌ها هم‌راهنیست، به او کفر ورزیدند. این همان جریانی است که امروز نیز در مقابل اسلام ناب‌ایستاده‌است.

■ وعده صادق الهی در فروپاشی جبهه باطل و فتح قدس
حجت‌الاسلام عالی در خصوص سرانجام این تقابل در عصر ظهور تصریح می‌کند: براساس آیات سوره اسرا، خداوند وعده داده دو مرتبه فساد گسترده توسط این

گفت‌وگو

بازخوانی پیام جاودانه کربلا در آینه نیازهای جهان اسلام در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام دکتر مشکانی سبزواری

عاشورا؛ تداوم تشیع شهادت‌طلبانه

■ چه عواملی سبب شد عاشورا به پدیده‌ای ماندگار، فراتر از زمان و مکان تبدیل شود؟

نهضت حسینی از همان آغاز، فراتر از یک تقابل سیاسی یا نظامی بود. این حرکت، تلاشی آگاهانه برای احیای حقیقت دین، مقابله بانحرافات قدرت و یادآوری مسئولیت انسان در برابر عدالت و کرامت انسانی به‌شمار می‌رفت. از همین رو، عاشورا در طول تاریخ نه‌تنها در حافظه شیعیان، بلکه در اندیشه بسیاری از متفکران مسلمان و حتی غیرمسلمان به عنوان نمادی از مقاومت اخلاقی و آزادی‌خواهی باقی مانده‌است.

عاشورا وجدان‌های خفته را بیدار کرد و خون رشادت و حماسه را در رگ‌های امت اسلامی دوانید. این نهضت، پدیده‌ای «فرازمانی و فرامکانی» است؛ یعنی گنجینه‌ای پرقیمت از ارزش‌هاست که در همه زمان‌ها قابلیت پاسخ‌گویی دارد. دلیل این ماندگاری، زنده‌بودن پیام‌ضدظلم آن است که ستمدیدگان را علیه هرگونه سلطه غیردینی برمی‌انگیزد. این قیام‌به‌پیروان «فرهنگ‌شهادت» آموخت چگونه در برابر قدرت‌های سلطه‌گر بایستند. به‌همین دلیل نهضت حسینی توانست به جایگاه یک الگوی پایدار برسد که در هر مکان و هر شرایطی، الهام‌بخش انسان‌های حق‌خواه و عدالت‌طلب باشد.

■ اهداف بنیادین این قیام را در برابر ساختار حکومت اموی چگونه تبیین می‌کنید؟
هدف اصلی این نهضت، اصلاح امت و احیای دین بود.

یادداشت

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین حسینی قمی

واکاوی امتداد منطق «پیروزی خون بر شمشیر» از گودال قتلگاه تا حماسه رهبر شهید

خون کربلا در رگ‌های مقاومت

کتاب کامل‌الزیارات اثر ابن‌قولویه قمی، فراتر از یک مجموعه حدیثی، منبعی راهبردی برای درک عظمت واقعه کربلاست. تمرکز بی‌سابقه این اثر بر جایگاه سیدالشهدا(ع) نشان می‌دهد زیارت، پیوندی بنیادین با هویت معنوی ما دارد. این پیوند چنان عمیق است که امیرالمؤمنین(ع) سال‌ها پیش از واقعه، در گذر از کربلا فرمودند: «اینجا محل افتادن پیکرهای مطهری است که نه در گذشته کسی بر آن‌ها سبقت گرفته و نه در آینده کسی به رتبه آن‌ها خواهد رسید». این کلام تبیین می‌کند شهدای کربلا در تراز قدسی ویژه‌ای هستند که هیچ مجاهدی در تاریخ با آنان برابری نمی‌کند؛ ستارگانی که در سایه تربیت ولایی، برای جانبازی در راه حق از یکدیگر سبقت می‌گرفتند.

روایات معتبر، پرده از حقایق شگفت‌تری برمی‌دارند. در قیامت، هنگامی که منادی ندا می‌دهد: «حواریون ائمه(ع) کجا هستید؟» از میان اصحاب هر امام تنها چند نفر برمی‌خیزند، اما در مورد ابا‌عبدالله(ع)، تمامی ۷۲ تن یاران ایشان به عنوان حواریون قیام می‌کنند. این صحنه، اوج وفاداری یاران حسین(ع) را به تصویر می‌کشد. این صحنه، نشان‌دهنده پیوند ناگسستنی، وفاداری مطلق و جایگاه بی‌همتای یاران حسین(ع) نزد پروردگار است. طبق فرموده رسول خدا(ص)، هیچ‌کس پس از ورود به بهشت، آرزوی بازگشت به دنیا را ندارد، چرا که بهشت کمال آرزوها و نهایت لذت‌هاست. اما تنها یک گروه هستند که تمنای بازگشت به دنیا را دارند و آن‌ها شهدا هستند. شهید وقتی کرامت و جایگاه رفیع خود را نزد پروردگار می‌بیند، آرزو می‌کند ۱۰ بار دیگر به دنیا بازگردد و در راه خدا به شهادت برسد تا باز هم آن لذت بی‌کران وصال و کرامت الهی را تجربه کند.

امروز ما تجلی عینی و ملموس این حقایق عظیم را در شهادت رهبر بزرگ و مجاهد خود مشاهده می‌کنیم. شهادت برای مردی که نزدیک به ۹۰ سال، ستون استوار و بی‌زلزل خیمه مقاومت و رهبری عالم تشیع بود، نه یک فقدان، بلکه مدال افتخاری بود که پایان عمر پربرکت و سراسر مجاهدت او را به زیباترین و باشکوه‌ترین شکل ممکن رقم زد. برای چنین شخصیت بی‌بدیلی که عمری را در آرزوی پیوستن به یاران شهیدش سپری کرده بود و بارها آرزوی شهادت را بر زبان آورده بود، مرگ در بستر، کوچک و ننگ محسوب می‌شد. خداوند متعال با این شهادت مظلومانه، مزد ده‌ها مجاهدت خالصانه، گر به‌های شبانه و تدبیرهای حکیمانه او را در فراق یاران شهیدش و در مسیر اعتلا و عزت اسلام عطا کرد. او که همواره در خط مقدم نبرد با استکبار و ظلم جهانی بود، با خون پاک خود پیامی را به اعماق قلوب جهانیان نفوذ داد که شاید با هزاران سال سخنرانی، بیانیه و کنشگری سیاسی نیز به این گستردگی و عمق محقق نمی‌شد. امروز می‌بینیم حتی در دورترین نقاط جهان، نام و یاد او لرزه بر اندام ستمگران می‌اندازد و موجی از بیداری و مقاومت را در میان ملت‌ها برمی‌انگیزد.

این همان نصرت الهی است که خداوند در آیه ۵۱ سوره مبارکه غافر وعده داده است که پیامبران و مؤمنان را در زندگی دنیا و روز قیامت یاری کند. مفسران در پاسخ به این پرسش که چگونه شهادت و کشته شدن، نصرت الهی محسوب می‌شود، می‌گویند: «پیروزی همیشه به معنای غلبه فیزیکی در میدان نبرد نیست» بلکه گاهی شهادت، پیامی را که ممکن بود در طول سال‌ها سخنرانی و تلاش به گوش جهانیان نرسد، در یک لحظه به عمق جان‌ها نفوذ می‌دهد و موجی از آگاهی و شور ایجاد می‌کند که هیچ قدرت مادی قادر به خاموش کردن آن نیست. خون این رهبر شهید، بن‌بست‌های سیاسی و اجتماعی را در هم شکست و بیداری عظیمی را در سطح بین‌الملل ایجاد کرد که لرزه بر اندام ستمگران انداخته‌است. این همان منطق پیروزی خون بر شمشیر است که امام حسین(ع) در آخرین لحظات خود بر آن تأکید ورزیدند و فرمودند: «امیدوارم پروردگارم مرا با شهادت اکرام کند و انتقام مرا از شما بگیرد».

وقتی دشمن به استهزا پرسید خدا چگونه انتقام می‌گیرد، حضرت فرمودند: «خداوند بین شما اختلاف می‌اندازد و خونتان را می‌ریزد و عذاب دردناکش را نازل می‌کند». این پیش‌بینی به‌زودی در تاریخ محقق شد و امروز نیز به عینه می‌بینیم چگونه خون شهدا، پایه‌های کاخ‌های ستم را سست کرده و اراده ملت‌ها را برای آزادی تقویت می‌کند.

در آستانه تاسوعا و عاشورای حسینی باید با تمام وجود درک کنیم که براساس سوگند امام حسین(ع) به فرزندان امام سجاد(ع)، خون شهید هرگز از جوشش نمی‌افتد تا زمانی که منتقم حقیقی ظهور کند. هر قطره خون این رهبر مجاهد و تمامی شهدای راه حق، بذری است مقدس که در زمین بصیرت و آگاهی امت پاشیده می‌شود و میوه آن، ایستادگی، عزت و مقاومت برای امت اسلامی است. وظیفه ما در این ایام، تجدید میثاق عمیق با آرمان‌هایی است که شهدای کربلا و تمامی شهدای راه اسلام، ازجمله رهبر شهیدمان، برای آن جان دادند و خون خود را فدا کردند. این پیمان، تعهدی است برای ادامه راه، حفظ ارزش‌ها و حرکت به سوی آینده‌ای روشن که با ظهور منجی عالم بشریت، تمامی وعده‌های الهی محقق خواهد شد.

دهند، درواقع در حال زمینه‌سازی برای ظهور هستند.

وی در ادامه به نقش پایداری در دین‌داری اشاره و خاطر‌نشان می‌کند: داستان زنی که در دوران کشف حجاب رضاخانی هفت سال از خانه بیرون نیامد تا چادر از سرش نکشند، الگویی از مسلمانی واقعی است. امام زمان(عج) به پدر آیت‌الله العظمی سیستانی فرموده بودند اگر مثل این زن باشید، ما خودمان به سراغ شما می‌آییم. یاری امام زمان(عج) یعنی ایستادگی بر ارزش‌ها در سخت‌ترین شرایط. حتی یک کار کوچک مانند سایه‌بان شدن برای یک زائر در پیاده‌روی اربعین، اگر با اخلاص باشد، خریدار دارد.

■ لزوم پیوند میان شور حسینی و شعور مهدوی
حجت‌الاسلام عالی بادعوت از عزاداران حسینی‌برای تعمیق

پیوند خودباولی عصر(عج)تصریح می‌کند: مجالس عزای حسینی باید خروجی اش تربیت یار برای امام زمان(عج) باشد. گریه بر مصائب عاشورا زمانی به کمال می‌رسد که منجر به حرکت و مسئولیت‌پذیری در جبهه حق شود. مادر جهانی زندگی می‌کنیم که دشمن با تمام قوا به میدان آمده‌است. پس نمی‌توانیم بابتی تفاوتی از کنار مسائل بگذریم. هر قدمی که برای تقویت نظام اسلامی و خدمت به خلق خدا برداشته‌شود، تیری به‌سمت جبهه‌شیطان و گامی به‌سوی ظهور است. امیدوارم در این روزهای عزیز، عهد و پیمان ما با امام زمانمان رنگ و بویی جدی‌تری به خود بگیرد و از عزاداران صرف‌به‌یازان پای کار تبدیل شویم.

■ اخلاص در عمل، تنها شرط پذیرش در خیمه امام زمان(عج)

حجت‌الاسلام عالی با ذکر خاطراتی از شهدای معاصر و مؤمنان مخلص می‌گوید: شهید عبدالحسین برونسی نمونه بارز یک انسان معمولی بود که به واسطه اخلاص مختص افراد خاص است. بیان می‌کند: برای یار امام زمان(عج) بودن، داشتن اسم و رسم، جنسیت خاص یا جایگاه اجتماعی ویژه ملاک نیست. هر کسی با هر توان و در هر موقعیتی می‌تواند در خیمه ولی خدا جای بگیرد. خداوند در آیه ۲۰ سوره یاسین از مردی یاد می‌کند که از دورترین نقطه شهر دوان آمد تا از انبیا دفاع کند. قرآن نام او را نمی‌برد تا بگوید هویت فردی مهم نیست، بلکه عمل و دغدغه‌مندی او اهمیت دارد. این نشان می‌دهد در

تأثیر این نهضت حتی در دوران معاصر، در جنبش‌هایی مانند مشروطه، نهضت جنگل، ملی‌شدن صنعت نفت، ۱۵ خرداد و در نهایت انقلاب اسلامی ایران به‌وضوح دیده می‌شود؛ گویی نبض خون امام حسین(ع) در تمام این جریان‌های آزادی‌خواهانه جریان داشته‌است.

■ با نگاه به بلندی تاریخ اسلام به نظر شما قیام حسینی چگونه هویت شیعی را منسجم و سازماندهی کرد؟
شهادت امام حسین(ع) نقش عمیقی در تبلور و انسجام شیعیان داشت. پیش از عاشورا، جریان‌های شیعی پراکنده بودند، اما این نهضت توانست نیروهای پراکنده را حول یک محور واحد متحد کند. عاشورا شیعه‌گری را از یک نظر به سیاسی صرف، به یک عقیده‌راسخ، منسجم و سازمان‌یافته تبدیل کرد. اندیشمندانی همچون «حسن ابراهیم حسن» و «علامه مرقم» تأکید کرده‌اند شهادت امام حسین(ع) عامل وحدت و تشکل شیعیان شد. این نهضت با پیوند دادن احساسات پاک مردم به یک هدف سیاسی متعالی، به‌سازماندهی سیاسی آنان کمک کرد و فرهنگ مقاومت را، به یک هویت شناسنامه‌دار شیعی تبدیل کرده که در طول تاریخ، پشتوانه همبستگی سیاسی این جریان بوده‌است.

■ به عنوان سؤال آخر از منظر شما درس‌ها و پیامدهای نهضت برای انسان امروز چیست؟

درس بزرگ نهضت حسینی، تبدیل «احساس» به «مسئولیت» است. دستاورد این قیام تنها یک پیروزی نظامی یا شکست ظاهری نبود، بلکه پیروزی «خون بر شمشیر» و پیروزی «ارزش بر سلطه» بود. این نهضت به انسان امروزی آموزد سکوت در برابر ستم، جامعه‌راه‌مرد می‌کشاند؛ در حالی که حرکت آگاهانه، حتی اگر با شهادت همراه باشد، می‌تواند تاریخ‌را دگرگون کند. مهم‌ترین دستاورد این نهضت، اثبات این حقیقت است که پیروزی در نگاه‌یک مجاهد، به معنای رسیدن به نتیجه در لحظه نیست، بلکه به معنای «پایا خاستن در راه حق» است. این قیام، الگویی از ایستادگی در برابر تمامیت‌خواهی ظالم است و به جوامع می‌آموزد همبستگی در راه حقیقت، تنها راه گذار از دوران انحطاط به دوران عزت است. عاشورا، یک منشور دائمی برای آزادی‌خواهی است که تاریخ انقلاب‌های آزادی‌خواهانه را بیمه کرده‌است.